

Beleidsplan LOB KCN

VISIE Kandinsky College

Iedereen is anders, doet de dingen anders en neemt een eigen, unieke plek in de wereld in. Wij helpen je en dagen je uit om deze eigen plek te vinden. We leren met elkaar, we besteden aandacht aan elkaars verschillen en aan wat ons verbindt. Op onze school verken je de wereld, krijg je ruimte om te groeien en je te ontwikkelen tot een zelfstandige, sociale wereldburger met een brede, open blik.

In het schoolplan lezen we dat iedereen uniek is, iedereen zoekt en vindt hopelijk zijn eigen plek. Van elkaars verschillen kunnen we leren, door onze overeenkomsten kunnen we ons gesterkt en gesteund voelen. De wereld verkennen is belangrijk voor leerlingen en medewerkers op het Kandinsky College. Zo kun je je namelijk ontwikkelen tot een zelfstandig, zeker en sociaal persoon met de blik naar buiten, een brede blik.

Hoe vertalen we dat nu naar het onderdeel van de school waar we ons bezighouden met de toekomst, met keuzes maken, met richting geven? Iedereen is uniek, dus ook op het decanaat zien we een enorm scala aan opleidingswensen de revue passeren. Zo veel leerlingen, zo veel toekomstdromen. De kunst is de leerling met de juiste voorlichting op het juiste pad te zetten en te zorgen dat de leerling zelf de regie pakt.

Het leerproces van de individuele leerling staat centraal

We gaan uit van diversiteit in talenten, leervragen en leervoorkeuren van leerlingen. Het is van belang dat leerlingen weten waar ze staan in hun leerproces en dat ze op hun voortgang kunnen reflecteren. Het werken met leerdoelen, toetsing, feedback en reflectie op het leerproces staan centraal in onze didactiek. We dagen onze leerlingen uit om hun talenten te ontdekken en verder te ontwikkelen.

Niet iedereen volgt hetzelfde pad. Via mavo naar een roc is een logische route, maar na de mavo naar de havo is ook een optie. Van vwo lijkt de overstap naar de universiteit misschien vanzelfsprekend; volgens de decanen moeten leerlingen breder kijken. Het antwoord op de vraag waar je talenten liggen, kan namelijk heel goed zijn dat een leerling liever wordt opgeleid voor een beroep. De keuze voor praktijk of theorie speelt dan.

Leerlingen worden geacht te kunnen reflecteren op hun keuzeprocessen. Na elk bezoek een notitie voor jezelf maken kan daarbij helpen. Vanuit decanen en mentoren wordt daarop aangedrongen.

De leerling heeft invloed op het leerproces

We bieden leerlingen keuzeruimte in het onderwijsprogramma.

We leren leerlingen (gefundeerde) keuzes te maken in hun onderwijsprogramma.

We leren leerlingen (mede)verantwoordelijkheid te dragen voor hun leerproces.

De relevantie voor het decanaat zit hem vooral in deze ambitie. Door geen verplichtingen aan voorlichtingsactiviteiten te koppelen, voelt de leerling het studiekeuzeproces als een eigen proces. Dit bevordert het eigenaarschap. Binnen de voorwaarde dat de leerling elke periode een studiekeuzeactiviteit onderneemt, heeft de leerling autonomie om te bepalen wanneer hij welke voorlichting bezoekt. Het 'moeten' is ervan af, de leerling is verantwoordelijk voor de uitvoering van het programma.

We bieden betekenisvol en contextrijk onderwijs

In het curriculum zijn inhoudelijke leerlijnen beschreven voor:

- *Persoonsontwikkeling. 'Wie ben je, wat kan je, wat wil je?' zijn centrale vragen in ons onderwijsprogramma.*

Deze drie vragen staan centraal in het hele keuzeproces. Van klas een tot aan het eindexamenjaar zijn dit de vragen waar de leerling zich steeds weer over buigt.

- *Wereldburgerschap. We leren leerlingen met een open blik naar anderen te kijken.*
- *Onderzoeksvaardigheden. We stimuleren de ontwikkeling van een nieuwsgierige, kritische en onderzoekende houding.*

Het spreekt voor zich dat de decaan de onderzoekende houding bij de leerling stimuleert. Eerst onderzoek naar zichzelf en vervolgens onderzoek naar de mogelijkheden die de leerling heeft.

MISSIE Kandinsky College

We leiden onze leerlingen op tot zelfbewuste, betrokken wereldburgers die met een open blik de wereld betreden.

En de wereld van het vervolgonderwijs en het beroepenveld! Dit doen we aan de hand van de onderstaande loopbaancompetenties.

Uitwerking onderbouw

Daarom leren leerlingen in de onderbouw wat het betekent om te kiezen. In de onderbouw kan de leerling met de schooleigen methode 'Later als je groot bent' op zelfonderzoek uit. Dat gebeurt op een redelijk luchtige manier. Kiezen moet niet 'zwaar' worden. In de derde klas ligt de focus op het kiezen van een profiel en bijbehorend vakkenpakket. Welke keuzestijlen en bijkomende valkuilen er zijn, komt bijvoorbeeld aan bod in een toneelstuk over de profielkeuze dat de derdeklassers bekijken.

Uitwerking bovenbouw

De bovenbouwer gaat de deur uit. Zo vaak mogelijk, maar sowieso één keer per periode. Dat kan zijn naar open dagen, meeloopdagen, proefstudeerdagen. In de ideale situatie ziet dat er als volgt uit. In M3, H4 of V4 begint de leerling met oriënteren door het bezoeken van open dagen waar verschillende studies in het kort voorbijkomen. Als de leerling na een tijdje geïnteresseerd is geraakt in een (aantal) studie(s), volgt deelname aan meeloopdagen. In de ideale situatie weet de leerling bij

de start van het eindexamenjaar wat hij wil gaan studeren en hoeft nog slechts de keuze voor de onderwijsinstelling te worden gemaakt. Welke roc, hogeschool of universiteit wordt het?

LOB

LOB (LoopbaanOriëntatie en –Begeleiding) is een leerproces van leerlingen om een optimale loopbaankeuze te kunnen maken. De leerling krijgt zicht op eigen talenten, opleidingen en op beroepen. De verantwoordelijkheid voor LOB ligt primair bij de leerling en diens ouders.

In de schoolloopbaan van de leerling valt LOB uiteen in drie delen:

- Oriëntatie op interesses in kwaliteiten
- Profielkeuze
- Keuze van de vervolgopleiding

LOOPBAANCOMPETENTIES

Er zijn vijf loopbaancompetenties (kwaliteitenreflectie, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaanzelfsturing en netwerken) die jongeren in kunnen zetten bij het vormgeven van hun loopbaan. Het vormgeven van loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) middels deze loopbaancompetenties is wettelijk verplicht voor het vmbo en voor het mbo. Bij de havo en het vwo wordt het gebruik van de loopbaancompetenties gestimuleerd.

Een jongere leert loopbaankeuzes maken door het ontwikkelen van de vijf loopbaancompetenties: kwaliteitenreflectie*, motievenreflectie, werkexploratie, loopbaansturing en

netwerken. Door het ontwikkelen van loopbaancompetenties krijgt de jongere meer inzicht in zichzelf als professional en ontwikkelt hiermee een beeld van welk werk en werkomgeving het beste past. Er zit geen vaste volgorde in hoe de loopbaancompetenties ingezet moeten worden. Wel is het werken aan de competenties een cyclisch proces dat tijdens de gehele onderwijsperiode plaats vindt. Het ontwikkelen van loopbaancompetenties kost tijd. Daarnaast kunnen je motieven in de loop van de tijd veranderen. Hoewel er geen eenduidige beschrijving van de loopbaancompetenties beschikbaar is, komen de beschikbare beschrijvingen in de kern wel overeen. De indicatoren dienen enkel om een beter begrip te krijgen van de loopbaancompetenties en zijn niet bedoeld als afvinklijst.

Kwaliteitenreflectie (wat kan ik het beste en hoe weet ik dat?)

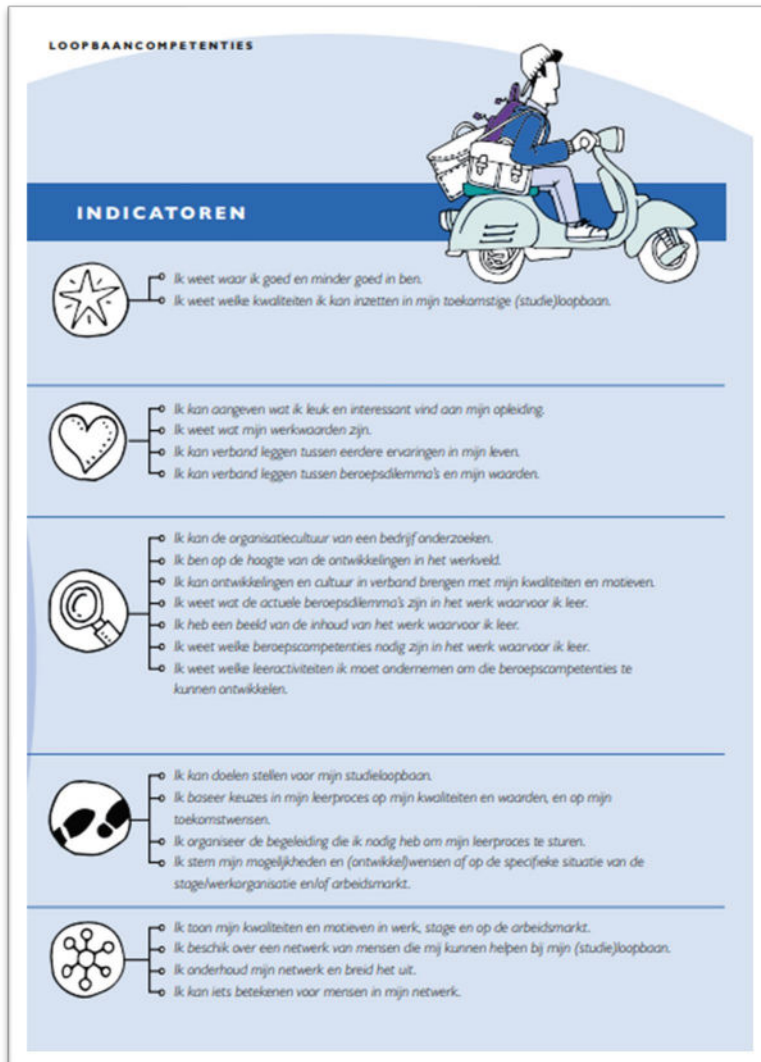
Staat voor het nadenken over wat je (niet) kunt en het bepalen hoe je kwaliteiten kunt inzetten in je (studie)loopbaan. Jongeren reflecteren op hun eigen kwaliteiten. En vragen anderen (begeleiders, docenten, medestudenten, praktijkbegeleiders en familieleden) feedback te geven.

Motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?)

Staat voor het nadenken over wensen en waarden die van belang zijn voor de eigen loopbaan. De jongeren worden zich bewust van wat ze belangrijk vinden in hun leven, opleiding en werk. Zij

ontdekken wat hen voldoening geeft en wat zij (nog) nodig hebben om zinvol en prettig te kunnen werken.

Werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?)

Staat voor het onderzoeken van werk en werkzaamheden, bestaande en mogelijke eisen en waarden in een mogelijk toekomstige beroep. De jongeren ontwikkelen de competentie om werk(zzaamheden) te vinden waarin hun persoonlijke waarden overeenkomen met de normen en waarden die in dat werk gelden en waarin hun kwaliteiten aansluiten bij de ontwikkelingen die in dat werk voorkomen. Bij werkexploratie wordt onderscheid gemaakt tussen het verbreden of verdiepen van hun werkbeeld: Verbreden door in gesprek te gaan over werk waar ze weinig beeld van hebben, verdiepen door in gesprek te gaan over werk waar ze interesse in hebben, maar nog niet voldoende beeld.

Loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?)

Staat voor het plannen,

beïnvloeden en bespreken van leren en werken gericht op loopbaanontwikkeling. Jongeren ontwikkelen de competentie om zelf verantwoordelijkheid te nemen en om een plek op de arbeidsmarkt te verwerven, te behouden of te wijzigen.

Netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?)

Staat voor een eigen netwerk, gericht op de loopbaanontwikkeling, en het opbouwen en onderhouden van een netwerk zodat de loopbaanontwikkeling optimaal kan verlopen. De jongeren ontwikkelen de loopbaancompetentie om hun contacten zodanig in te zetten dat zij een plaats op de arbeidsmarkt kunnen verwerven, behouden of wijzigen.

Actoren

Van klas een tot en met het eindexamen is er een LOB-programma waarin deze competenties worden ontwikkeld. De actoren in dit hele proces zijn uiteraard de leerling zelf, ouders/verzorgers, mentoren, vakdocenten, de decaan en schoolleiding. Op het Kandinsky College is sprake van een tweedelijns decanaat. Dat wil zeggen dat de mentor het eerste aanspreekpunt is voor de leerling als het gaat om studie- en loopbaanvragen.

De **decaan** stelt het programma samen van de drie eerder genoemde LOB-thema's (oriëntatie op kwaliteiten, profielkeuze, keuze vervolgopleiding). De decaan is tweedelijnsdecaan en daarmee de regisseur van de belangen van LOB. De lijntjes met de mentoren en vakdocenten zijn kort. De mentoren worden door de decaan steeds op de hoogte gehouden van wat er op het programma staat. Ook kunnen mentoren bij de decaan terecht voor extra middelen om leerlingen verder te helpen op de weg naar de juiste keuze. De decaan verzorgt voorlichtingsavonden en andere voorlichtingsactiviteiten. Zowel binnen school als buiten de deur. De decaan voorziet ouders/verzorgers van de nodige informatie. De decaan zit in een decanenkring en heeft in dat gremium regelmatig overleg met decanen van andere scholen in de regio. De decaan onderhoudt de contacten met het vervolgonderwijs en met mensen in het werkveld. Elke leerling die dat nodig heeft, kan bij de decaan terecht voor individuele begeleiding. De decaan neemt speerpunten jaarlijks op in een plan dat voorgelegd wordt aan MT en op basis waarvan verantwoording afgelegd wordt over ondernomen acties en resultaten.

De **leerling** ontwikkelt de loopbaancompetenties zoals in dit document beschreven. Daarin is de leerling binnen bepaalde kaders vrij om een deel van de invulling te bepalen. De eis/verwachting is dat de bovenbouwleerling minimaal vier activiteiten per schooljaar onderneemt: elke periode een activiteit. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat de leerling alle activiteiten in één periode plant: door elke periode een activiteit te ondernemen, blijft het keuzeprocess actief.

De **ouders/verzorgers** zijn vanaf de zijlijn betrokken bij het keuzeprocess van hun kind. Zij bezoeken informatieavonden zodat ze op de hoogte zijn van onder meer het profielkeuzeprocess, de vakken in de bovenbouw, wat erbij komt kijken als hun kind gaat studeren. Ze praten met hun kind over het keuzeprocess. Als er vragen opkomen waar ze het antwoord niet op kunnen vinden, kunnen ouders/verzorgers bij de decaan terecht.

De **mentor** is eerstelijns begeleider en dus de aanjager van het keuzeprocess. De mentor voert het programma uit, dat wil zeggen dat de leerling van de mentor hoort wat er te doen staat. De mentor stimuleert de leerling om op pad te gaan, om te praten over de loopbaankeuzes, om kritisch te zijn en verder te kijken. De mentor kan de leerling indien nodig naar de decaan verwijzen.

De **vakdocent** doordringt de leerling van de relevantie van zijn vak zodat de leerling inzicht krijgt in het nut van het vak. In de onderbouw (met name klas drie) is het van belang dat de vakdocent uitlegt wat het vak in de bovenbouw inhoudt. De vakdocent geeft advies -liefst ook in woord- aan de profielkiezer; zo weet die of de capaciteiten toereikend zijn voor de Tweede Fase.

Doorlopende leerlijnen per afdeling

MAVO	Competenties	acties	wie?	wanneer?	PTA?
Klas 1	Kwaliteitenreflectie	'Later als je groot bent'*	Decanen leggen uit aan de mentoren mentoren	Vanaf halverwege schooljaar	Loopbaandossier m (verplicht)
Klas 2	Kwaliteitenreflectie	'Later als je groot bent' -Keuze maken van 2 uit de volgende 3 vakken: 1-Technologie en Toepassing (T&T) 2-Duits 3-Natuurkunde	Mentoren Decaan	Hele schooljaar	Loopbaandossier m (verplicht)
Klas 3	Motievenreflectie Werkexploratie netwerken	-LOB via Intergrip** -MBO avond -Profiel- en vakkenpakketkeuze -Later begint nu (m/h/v) -Voorlichting profielen - tweedaagse stage -iQuest	Mentoren Decaan		Loopbaandossier m (verplicht)
Klas 4	Werkexploratie Loopbaansturing netwerken	-Open dagen -Tweede Faseweek (m4) -Meeloopdagen -Invullen Digitaal Doorstroomdossier (DDD) in Intergrip -Inschrijven vervolgstudie	Mentoren Decaan		Loopbaandossier m (verplicht)

PTA

Het volgen van de MBO-avond voor de 3^e klassen is een verplicht onderdeel voor hun PTA voor LOB. Hierin staat beschreven dat een mavoleerling in Mavo 3 en/of mavo 4 minimaal 3 opleidingen heeft bezocht om zich te oriënteren.

HAVO	competenties	acties	Wie?	Wanneer?
H1	kwaliteitenreflectie	'Later als je groot bent'	mentor	mentorles
H2	kwaliteitenreflectie	'Later als je groot bent'	mentor	mentorles
H3	werkexploratie kwaliteitenreflectie kwaliteitenreflectie motievenreflectie motievenreflectie loopbaansturing kwaliteitenreflectie werkexploitatie loopbaansturing loopbaansturing	snuffelstage Keuzeweb** iQuest toneelstuk profielkeuzedag tweedefaseweek toekomst coderen speeddate ouders voorlichting profiel domeinvoorlichting	decaan/ mentor mentor mentor decaan HAN/ decaan decaan/ mentor decaan decaan decaan decaan	okt (act.week) okt- dec okt jan jan feb feb jan/ feb jan/ feb maandelijks

H345 H45 H45	informatie loopbaansturing loopbaansturing loopbaansturing	TDSCHRFT vd TKMST open dag meeloopdag, proefstudeerdag	decaan leerling leerling leerling	
H4	motievenreflectie werkexploitatie loopbaansturing werkexploitatie motievenreflectie kwaliteitenreflectie loopbaansturing loopbaansturing	onderwijsbeurs stage: 2 dagen thema-avond voor ouders over studeren beroepenavond VLS-dag iQuest VHON domeinvoorlichting	decaan decaan/ mentor Hermien M/ deca decaan HAN/deca/men decaan decaan	sept okt (act. week) januari maart april april juni maandelijks
H5	kwaliteitenreflectie motievenreflectie loopbaansturing loopbaansturing loopbaansturing	iQuest tussenjaarworkshop oudervoorlichting domeinvoorlichting speedcoachsessies	mentor kenniscient/ dec Danielle / dec decaan decaan	mentorles jan jan maandelijks feb

VWO	Competenties	acties	wie?	wanneer?
Klas 1	motieven/loopbaan	'Later als je groot bent'*	Decanen leggen uit aan de mentoren mentoren	Vanaf halverwege schooljaar
Klas 2	motieven/loopbaan	'Later als je groot bent'		Hele schooljaar
Klas 3	kwaliteitenreflectie motieven/loopbaan loopbaansturing kwaliteitenreflectie kwaliteitenreflectie	-dedecaan.net** -Profielkeuze (vwo) -Later begint nu (m/h/v) -Tweede Faseweek (m4/h3/v3) -Domeinvoorlichting -TDSCHRFT TKMST* -iQuest -toekomst coderen -speeddate ouders -voorlichting profiel	-mentor -decaan/mentor -decaan -decanen/mentoren/collega's -decaan -decaan -mentor/decaan -mentor/decaan -decaan -decaan	
Klas 4	motieven/loopbaan motieven/loopbaan motieven/loopbaan	-Open dagen -Onderwijsbeurs	-leerling -decaan -decaan	

	loopbaansturing motieven/loopbaan kwaliteitenreflectie	-Domeinvoorlichtingen -TDSCHRFT TKMST -RU Try-out (vwo) -iQuest	-decaan -decaan -decaan	
Klas 5	motieven/loopbaan motieven/loopbaan werkexporatie motieven/loopbaan motievenreflectie loopbaansturing loopbaansturing kwaliteitenreflectie	-Meeloopdagen -Domeinvoorlichtingen -Beroepenavond -VHON -tussenjaaravond - Ouderpresentatie Daniëlle Vogels -TDSCHRFT TKMST -iQuest	-leerling -decaan -decaan -decaan -dec./kenniscentr. -decaan/Daniëlle -decaan -decaan	
Klas 6	motieven/loopbaan motieven/loopbaan loopbaansturing loopbaansturing motievenreflectie kwaliteitenreflectie	-Meeloopdagen/ proefstudeerdagen -Domeinvoorlichtingen - Ouderpresentatie Daniëlle Vogels -TDSCHRFT TKMST -Tussenjaaravond -iQuest	-leerling -decaan -decaan/ Daniëlle -decaan -decaan -decaan	

*Alle documenten die aan leerlingen en ouders/verzorgers worden uitgereikt, zijn uiteraard op te vragen bij het decanaat.

**Methode wordt LyceoLOB

